

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.042/2023/9.

A Debreceni Ítéltábla a Lakatos, Köves és Társai Ügyvédi Iroda (Cím4; eljáró ügyvéd: Dr. Lakatos Péter Tamás) által képviselt Felperes Cím2 alatti lakos felperesnek, a Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (Cím6; eljáró ügyvéd: Dr. Mayer M. Balázs) által képviselt Alperes Cím1 alatti székhelyű alperes ellen, prémium megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 9.M.70.055/2023/7. számú ítélete ellen a felperes által 9., az alperes által 10. sorszámon benyújtott fellebbezések alapján indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 41 110 (negyvenegyezer-száztíz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest 280 416 (kettőszáznolcvanezer-négyszáztizenhat) forint, az alperest pedig 384 000 (háromszáznolcvannégyezer) forint feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes 1974. szeptember 2. napjától állt munkaviszonyban a (CÉG) munkáltatónál, majd 2005. január 1.

napjától munkáltatói jogutódlás következményeként az alperes munkavállalója lett és 2006. augusztus 31. napjáig (MUNKAVÁLLALÓ 1) régióvezető helyetteseként dolgozott.

[2] Az alperes a négy régióvezetővel ((MUNKAVÁLLALÓ 2), (MUNKAVÁLLALÓ 3), (MUNKAVÁLLALÓ 4), (MUNKAVÁLLALÓ 1)) 2005. január 1. napján megkötött, érdemét tekintve azonos tartalmú munkaszerződésekben rögzítették, hogy a Vezető I. besorolású régióvezetőket havi bruttó 400 000 forint személyi alapbér, emellett pedig az alperes „prémium szabályzata értelmében prémium illeti meg”, melynek összege évente két alkalommal történő elszámolás mellett havi 400 000 forint.

[3] Az alperes ügyvezetője 2005. január 6. napján kelt levelében arról tájékoztatta (MUNKAVÁLLALÓ 2)t, hogy a vezető állású „dolgozókra” vonatkozó prémium szabályzatot 2004. december 31. napi hatállyal visszavonta.

[4] Az alperesnél a négy régióvezető 2006. júniusig részesült a személyi alapbér 65%-ának megfelelő „személyi alapbéren kívüli juttatásban”, ezt követően azonban az alperes nem teljesített számukra kifizetést sem prémium, sem jutalom jogcímén.

[5] 2006. augusztus 29. napján (MUNKAVÁLLALÓ 1) régióvezető nyugdíjba vonulására figyelemmel a felperes az alperes ügyvezetőjével abban állapodott meg, hogy az alperes a felperest régióvezetőként a mindkét fél által ismert ugyanazon feltételekkel alkalmazza, mint a másik három régióvezetőt, azaz a személyi alapbéren felül – a karbantartási régiók összességében teljesülő veszteségmentes gazdálkodása esetén – havi 400 000 forint prémiumot is megfizet részére.

[6] A felek a 2006. augusztus 29. napján a munkaszerződés írásbeli módosításában – a szóbeli megállapodásukkal nem teljes összhangban – rögzítették, hogy a Vezető I. besorolású, régióvezető munkakörben foglalkoztatott felperest havi bruttó 440 000 forint személyi alapbér, emellett pedig az alperes „prémium szabályzata értelmében prémium illeti meg”.

[7] Az alperes ennek ellenére – ahogy a másik három régióvezetőnek 2006. július 1-től – 2006. szeptember 1. napjától a felperesnek nem fizetett sem prémiumot, sem más alapbéren kívüli juttatást.

[8] A felperes és (MUNKAVÁLLALÓ 2) 2008. november 5-én levélben egyeztetést kezdeményezett a 2006. évi prémium folyósítása érdekében, amelyre azonban az alperes nem válaszolt. A felek 2010. július 14-én és szeptember 9-én azonos tárgyban egyeztető tárgyalást tartottak, ami eredményre nem vezetett. A régióvezetők – köztük a felperes – 2011. október

18-án ismételten igényt terjesztettek elő az alperesnél a prémium kifizetése iránt, amely vonatkozásában a felek 2011. november 4. napján egyeztetést tartottak. Az alperes ügyvezetője az erről készült emlékeztető aláírását megtagadta és elutasította a régióvezetők prémium kifizetése iránti igényének teljesítését.

[9] A felperes munkaviszonya az alperesnél a 2011. november 11. napján kelt felmondása alapján 2011. december 31. napján megszűnt.

[10] A felperes – régióvezető társaival együtt – 2012. augusztus 28. napján ügyvédi felszólító levelet intézett az alpereshez a prémium kamatokkal együtt történő megfizetése iránt, amelyet az alperes jogi képviselője a 2012. szeptember 11. napján kelt válaszlevelében elutasított.

[11] A négy régióvezető az elmaradt prémium megfizetése iránt 2012. december 21-én pert indított, melyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. április 13-án hozott 6.Mf.680.150/2016/10. számú végzésével a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 42.M.5084/2012/36. számú – a keresetnek helyt adó – ítéletét hatályon kívül helyezte, az előtte folyó eljárást megszüntette, és elrendelte a keresetlevél áttételét (MUNKAVÁLLALÓ 2) vonatkozásában a Tatabányai, (MUNKAVÁLLALÓ 4) vonatkozásában a Kecskeméti, (MUNKAVÁLLALÓ 3) vonatkozásában a Zalaegerszegi, míg a felperes vonatkozásában a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz, ahol az alperest – az alperes fellebbezése folytán eljáró törvényszékek helybenhagyó döntéseivel – kötelezték valamennyi felperes vonatkozásában a prémium kifizetésére. (Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.008/2019/7. szám alatt, Kecskeméti Törvényszék 6.Mf.21.455/2018/4. szám alatt, Zalaegerszegi Törvényszék 2.Mf.20.493/2018/5. szám alatt, Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.262/2018/5. szám alatt)

[12] A jogerős ítéletek egybehangzóan rögzítették, hogy 2004. december 22. napján a régióvezetők és az alperes megállapodtak éves szinten havi 400 000 forintnak megfelelő prémiumban (alapbéren kívüli juttatásban), amelynek egyetlen feltétele a négy régió összességében veszteségmentes gazdálkodása volt. Ez a feltétel 2006. január 1. és 2011. december 31. között teljesült.

[13] A Kúria a (MUNKAVÁLLALÓ 4) és (MUNKAVÁLLALÓ 3) felperesek ügyében eljárva az Mfv.II.10.070/2019/8.számú és az Mfv.II.10.0068/2019/9.számú ítéletével a törvényszék ítéletét hatályában fenntartotta, míg a felperes esetében a 2018. november 28. napján kelt Mfv.II.10325/2018/13. szám alatt hozott ítéletével a törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[14] A Kúria az ítélet indokolásában rámutatott, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott a felperes igényének elévülésére. Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a felperes az igényét az elévülési határidőn belül érvényesítette, mivel a felek közötti levélváltások és a prémium megfizetése tárgyában folytatott egyeztetések a munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban: régi Mt.) 11. § (4) bekezdése szerint a hároméves elévülési időt megszakították. A felperes keresetét ugyanakkor a 2004. december 22. napi egyeztetésről 7 évvel később írásba foglalt emlékeztetőben szereplő megállapodásra alapította, de miután a megbeszélésen nem vett részt, az alperessel ekkor nem állapodott meg, e tárgyalás eredménye az ő 2006. szeptember 1. napjától a régióvezetői munkakörre létrejött munkaszerződését nem érinthette. Ebből következően a törvényszék a felperes és a többi régióvezető munkaszerződésének – a személyi alapbér kivételével való – azonossága folytán megalapozatlanul következtetett arra, hogy a felperesre a 2004. decemberi egyeztetés eredménye az abban történő részvétele nélkül is kiterjed. A munkajog munkavállalói jogutódlást nem ismer, ezért a korábbi munkavállaló munkaszerződésében foglaltak, különösen a munkaszerződésben nem szereplő, a felek közötti külön megállapodásban foglalt feltételek nem válnak a leendő munkavállaló munkaszerződésének részévé. Tekintettel arra, hogy a felperes a keresetét kizárólag erre a megállapításra alapította, annak sem volt jelentősége, hogy a munkaszerződésben szereplő prémiumszabályzat a felperes munkaszerződésének módosításakor hatályban volt-e.

[15] A felperes 2020. október 19. napján ismételten felszólította írásban az alperest a prémium megfizetésére, ezt azonban az alperes 2020. november 3. napján kelt levelében elutasította.

[16] A felperes 2020. december 17. napján előterjesztett keresetében a 2006. szeptember 1. és november 15. közötti időszakra 1 000 000 forint prémium és annak 2010. január 1. napjától számított törvényes késedelmi kamata, valamint perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Debreceni Törvényszék a 9.M.70.265/2020/20. számú, a Debreceni Ítéltábla Mf.I.50.016/2022/7. számú azt helybenhagyó, 2022. június 17-én jogerőre emelkedett ítéletével a keresettel egyezően marasztalta az alperest.

[17] Az eljáró bíróságok érdemben bírálták el az alperes elévülési kifogását, melyben a jogerős ítélet kifejtette, hogy az igényérvényesítés jogalapjának az elévülés tekintetében nincs jelentősége, az igény bármely – akár téves – jogalapon való érvényesítése az elévülést megszakítja. A felperesnek mindvégig egyetlen anyagi jogi prémium iránti igénye volt, és az elévülési szabályokból nem következhet és nem is következik az, hogy amennyiben a prémium követelését nem megfelelő jogalapon terjesztette elő, úgy az elévült a felperes írásbeli felszólítása és a perindítás ellenére. Ez az értelmezés teljes mértékben ellentétes lenne az elévülés intézményének jogpolitikai céljával. Az elévülés vizsgálata során tehát nem az igényérvényesítés jogcímének, hanem annak időpontjának van jelentősége. Az alperes nem vitatta, hogy a felperes a prémium megfizetése iránti igényét kívánta korábban is érvényesíteni, így téves volt az az alperesi érvelés, mely szerint a felperesnek két igénye van, amely két eltérő időpontban keletkezett és eltérő jogviszonyból, tényállásból származik. A felperes prémium iránti követelése az alperesnél fennállt munkaviszonyából származott, azonban a 6.M.315/2017. számon indult eljárásban azt a 2004. december 22-i megállapodásra

alapította, míg a 9.M.70.265/2020. számon indult eljárásban a 2006. augusztus 29-i munkaszerződés módosítására. Miután a felperes a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.262/2018/5. számú ítéletének 2018. május 10-i jogerőre emelkedésétől számított 3 éven belül nyújtotta be ismét a keresetlevelét a prémium megfizetése iránt az alperessel szemben, így a munkaviszonyból eredő prémium megfizetése iránti igény elévülése nem következett be.

[18] A felperes a jelen perben 2023. március 9-én előterjesztett keresetében a 2006. november 16. és 2011. december 31. közötti időszakra a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt a 6.M.315/2017. számú ügyben érvényesítetthez képest az előzményi perben megítélt összegre figyelemmel a még fennmaradó „különféle jogcímenek” sem megfizetett – 19 180 000 forint prémium és annak 2012. január 1-től számított törvényes késedelmi kamata, valamint 12 796 349 forint felszámított perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[19] Keresete indokaként hivatkozott arra, hogy a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényeket az előzményi perben hozott jogerős ítélet már elbírálta, a követelése az ottanival azonos jogalapon áll, ezért keresetének jogalapja nem vitatható, azonban az alperes önkéntes teljesítésre nem volt hajlandó. Utalt arra is, hogy a követelésrész érvényesítése esetén az anyagi jogerőhatás érvényesüléséről szóló 6/2022. Jogegységi határozat (Jpe.III.60.027/2022/15.) értelmében az alperes elévülési kifogást nem terjeszthet már elő alappal, hiszen azt az előzményi perben eljáró bíróságok már elbírálták. A követelése nem évülhetett el, mert legutóbb, 2020. október 14-én kelt írásbeli felszólítással érvényesítette a teljes, azaz a 20 180 000 forintos igényét. Kitért arra is, hogy a jelen perbeli követelése nem minősül ítélt dolognak, hiszen arra az előzményi per nem terjed ki.

[20] Az alperes ellenkérelmében az általa jogalapjában igen,összecszerúségében nem vitatott kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A felperessel egyezően nyilatkozott arról, hogy a perbeli követelésrész nem tekinthető ítélt dolognak. A kereset azonban elévült, ugyanis a 2012. december 21-én indult és a felperes esetében végül 2018. november 28-án a Kúrián befejeződött eljárás nem a 2012. január 1-jén esedékessé vált igény elévülési idejének megszakadását, a meghozott ítélet pedig nem az elévülési idő újrakezdődését, hanem csupán az elévülés nyugvását eredményezte, mert a keresetet teljes egészében elutasító döntés született. A BH2017.51. számon közzétett eseti döntés, valamint a BDT.2009.2095. számú döntésekre figyelemmel a felperes a jelen perbeli igényét a régi Mt. 11. § (3) bekezdése értelmében kizárólag a 2018. november 28-tól számított 6 hónapos jogvesztő határidőn belül és csak perindítással érvényesíthette volna, amelyre viszont nem került sor. Rosszhiszeműnek, tisztességtelennek és a kölcsönös együttműködés követelményét sértőnek tartotta a felperesnek a részletekben való érvényesítésével kapcsolatos magatartását, melyre tekintettel még esetleges pervesztességére tekintettel is kérte a felperes perköltségben való marasztalását a Pp. 86. § (2) bekezdése alapján.

[21] Vitatta a felperes perköltség iránti igényét figyelemmel arra, hogy a módosított megbízási szerződésből kitűnően annak egy része nem a jelen perrel összefüggésben, hanem a

korábbi, sikertelen felperesi igényérvényesítésekkel merült fel. A felperes által jelen perre vonatkoztatott 3 810 000 forint perköltségigényt is eltúlzottnak találta, kérte annak az ügyvédi tevékenységgel arányos mérséklését.

[22] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek prémium jogcímén 19 180 000 forint tőkét és annak 2012. január 1-től – 2013. június 30-ig félévente a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon, míg 2013. július 1-től a kifizetés napjáig félévente a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, valamint 304 800 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 60 napon belül 288 000 forint meg nem fizetett eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára.

[23] Az ítélet indokolásában kiemelte, hogy jogkérdésben kellett döntenie és hangsúlyozta, hogy a 6/2022. Jogegységi határozat [51]-[52] bekezdése értelmében az a követelmény, hogy az ítélt dolog joghatása csak érdemi vizsgálat eredményeként hozott döntéshez kapcsolódjon, az alperes védekezésére is vonatkozik, így az alperes az újabb perben mindazzal védekezhet, amivel a korábbi perben nem, de azzal már nem, amit a bíróság a korábbi perben elbírált. Ebből következően az utóbb indított perben a még el nem bírált követelésen túl annak érdemben el nem bírált anyagi jogi feltételei is vizsgálhatók. A bíróságnak így érdemben kellett vizsgálni az alperesnek a korábbiakhoz képest új tény és jogállításon alapuló elévülési kifogását, a régi Mt. 11. § (2) bekezdése értelmében, hivatalból.

[24] Az elévüléssel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Kúria az előzményi perben már megállapította, hogy az első bírósági eljárás megindításáig, azaz 2012. december 21-ig nem évült el a felperes igénye. Hangsúlyozta, hogy a régi Mt. és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) mentén kialakult ítélkezési gyakorlat szerint is a bírósági eljárás, illetve a bírósági eljárás jogerős befejezés annak természetétől függően az elévülés szempontjából eltérő joghatással bír, azaz a bírósági eljárásban való igényérvényesítés akkor szakítja meg az elévülést, ha a bíróság az ügy érdemében az eljárást befejező határozatot hoz. Figyelemmel arra, hogy a Kúria 2018. november 28-án a korábbi eljárást véglegesen lezáró, befejező határozat formája ítélet volt, azaz a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 212. § (1) bekezdése értelmében a bíróság ítélettel kizárólag a per érdemében határozhatott. Ebből okszerűen következik, hogy a Kúriának a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező és a keresetet elutasító ítéletével a 3 éves elévülési idő újratekintendő. Ezt követően a régi Mt. 11. § (4) bekezdése alapján a felperes 2020. októberi írásbeli felszólítása a perbeli igény elévülési idejét megszakította, majd a 2020. decemberében megindított és a keresetnek helyt adó jogerős ítélettel zárult előzményi per is. Ebből következően 2023. március 9-ig a felperes jelen perbeli ítélt dolognak a felek egyező előadásának megfelelően nem minősülő igénye nem évült el.

[25] A perköltség felől a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott. Ennek körében kifejtette, hogy az alperesi önkéntes teljesítés hiányában a felperes részéről a keresetlevél benyújtása, azaz az alaposnak tekintett joga perbeli érvényesítése, az azt alátámasztó jogi

álláspont és az azzal kapcsolatos bizonyítékok előterjesztése az alperes oldalán generálhat költségeket, azonban a felperes perbeli cselekményt nem végzett sikertelenül, azzal nem késedelmeskedett, határnapot nem mulasztott és nem okozott más módon sem felesleges perköltség körébe tartozó költséget.

[26] Egyetértett az alperessel abban, hogy a korábbi eljárásokkal kapcsolatban felmerült felperesi költség jelen perben nem számítható fel a Pp. 80. §-a alapján. A nem kizárólag a perbeli jogvitához kapcsolódó költség kívül esik a fogalom hatályán. Rámutatott ezzel kapcsolatban arra, hogy a korábbi igényérvényesítésekkel összefüggésben felmerült költségeik megtérítését a felek az adott eljárásokban kérhették és kérték is, azokról az eljárt bíróságok a régi Pp. 78. § (1)-(2) és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján döntöttek is. Ezekről eltérő döntést a bíróság jelen perben nem hozhatott, a jogerős ítéletek perköltségviseléssel kapcsolatos rendelkezései a bíróságot kötik.

[27] Megállapította, hogy az alperes alappal kérte a jelen perrel összefüggésben felmerülteként érvényesített felperesi perköltségigény mérséklését is, ugyanis az e körben megjelölt 3 000 000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj nem áll arányban az ebben az eljárásban ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az elsőfokú bíróság ebben a körben részletezte, hogy a felperes jogi képviselője látta el az előzményi perben is a képviseletet, ahol lényegében azonos tartalmú keresetlevelet és jogállításokat terjesztett elő, a kifejtett két ügyvédi tevékenység tehát nagy mértéken fedi egymást, emiatt pedig a jelen perbeli képviselet ellátása nem igényelt különösebb egyedi felkészülést, nem okozhatott nagyobb munkaterhet. A felperes a perben az alperes új elévülési kifogására történt reagálás mellett mindössze egy rövid, 45 perces tárgyaláson vett részt. Mindezek alapján a felszámított ügyvédi munkadíjat a bírósági eljárásában megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint eljárva mérsékelte és azt a 3. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott mértékben állapította meg 240 000 forint összegben, hozzászámítva a 4/A. § (1) bekezdése alapján az általános forgalmi adó összegét 64 800 forint összegben. Kiemelte, hogy a pertárgy értéke 4 800 000 forint volt a Pp. 512. § (2) bekezdésének II. fordulata értelmében.

[28] Az ítélettel szemben mindkét peres fél fellebbezést nyújtott be.

[29] A felperes fellebbezése az ügy érdemi részét nem érintette, a perköltség vonatkozásában kérte annak megváltoztatását és annak összegét 3 000 000 forint + áfa összegben meghatározni.

[30] A fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi jogi képviselőnek nem kellett érdemi jogi tevékenységet kifejtenie az ügyismeretre tekintettel, és kiemelte, hogy éppen az segítette az eljárás gyors lefolyását, hogy ugyanaz a jogi képviselő képviselte a felperest az előzményi perben is, akinek így jelentős ügyismerete és szaktudása volt a perben. Kifogásolta, hogy az előzményi

perben az első-, másodfokú bíróság mindösszesen 95 250 forint perköltséget ítélt meg a felperes részére, ugyanakkor a Kúria az Mfv.II.10.325/2018/13. számú ítéletében – amikor a felperesnek a 20 180 000 forint összegű követelését elutasította – 1 700 000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az akkor már nyugdíjas felperest az alperes javára. Az azóta bekövetkezett 56,6%-os inflációt figyelembe véve ez azóta 2 662 200 forinttá nőtt.

[31] Kiemelte, hogy a felperes és három társa követelésének kikényszerítése 2021 óta, 12 éve van folyamatban, mely időszak alatt 14, a felperesnek kedvező ítélet született. Az ügyvédi iroda 12 év alatt összesen 1451 munkaórát és 29 jogászt foglalkoztatott.

[32] A jelen per elsőfokú eljárására 105 óra és 20 percet fordítottak, melynek keretein belül 15 oldalas keresetlevelet írtak, átnézték és megalkották annak 32 mellékletét, átnézték a jogszabályi környezetet, ketten elutaztak Debrecenbe – amely egy 231 km-es, fejenként 5-5 órás út –, hogy részt vegyenek az első perfelvételi tárgyaláson, melyre a felkészülés mellett egy 10 oldalas összefoglaló anyagot is szerkesztettek. A tárgyaláson való megjelenéssel 46 180 forint készkiadás is keletkezett, üzemanyagdíj + autópályadíj formájában.

[33] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a jogvita bonyolultságát, az addig elvégzett jogi képviselői munka szakmai nehézségeit és az előkészítő munkákat. A felperesnek kizárólag indokolt költségek merültek fel, óradíját pedig az általános gyakorlathoz képest lényegesen alacsonyabb összegű, 28 481 forint + áfa összegben határozták meg.

[34] A felperes kérte a fellebbezéssel felmerült költségei megfizetésére is kötelezni az alperest a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján.

[35] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kötelezésére irányult. Mindkét esetben kérte a felperest a perrel felmerülő költségeiben marasztalni a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján, áfa-val növelten.

[36] A fellebbezés indoklása szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében a régi Mt. 15. § (4) bekezdésében foglaltakat megsértve állapította meg, hogy a felperes igényének elévülését a Kúria 2018. november 28. napján meghozott Mfv.II.10.325/2018/13. szám alatti ítélete megszakította, így a régi Mt. 11. § (1)-(3) bekezdésében foglaltakkal szemben jutott arra a következtetésre, hogy a felperes perbeli igénye nem évült el.

[37] Jogsabálysértően állapította meg az elsőfokú bíróság a Kúria hivatkozott ítéletének meghozataláig fennállt nyugvásának hiányát, majd a nyugvás 2018. november 28. napjával történt megszűnésének hiányára tekintettel a régi Mt. 11. § (3) bekezdésében foglaltak szerint az igényérvényesítésre nyitva álló 6 hónapos jogvesztő határidő elmulasztásának hiányát, és erre tekintettel az igény elévülésének hiányát. Az alperes álláspontja szerint a Debreceni Törvényszék 9.M.70.265/2020/20. számú ítéletének [30] bekezdésében rögzítettek helyes és szó szerinti értelmezése alapján a felperes igényének elévülésére csupán 2012. december 21. napjáig nem került sor. Sem a Kúria, sem pedig a Debreceni Törvényszék hivatkozott döntései nem rögzítették a felperes érvényesíteni kívánt követelése elévülésének hiányát későbbi időpont megjelölésével. Az alperesi álláspont szerint a régi Mt. 11. § (4) bekezdésében foglaltak szerint kizárólag akkor szakította volna meg az elévülést a Kúria jogerős ítélete, ha az a felperes keresetének helyt adott volna, az elévülés megszakítására ugyanis a keresetet elutasító érdemi döntés nem alkalmas.

[38] Ennek alátámasztásaként hivatkozott a BH2017.51. számú határozatban foglaltakra, valamint a Kúria Pfv.20.852/2015/7. szám alatt meghozott döntésére, melyekből az a következtetés vonható le, hogy az elévülés megszakítására kizárólag a kedvező, azaz a keresetnek részben vagy egészben helyt adó érdemi határozat vezethet, az azt elutasító, kedvezőtlen döntés az elévülés megszakadását nem eredményezheti. Hivatkozott ezzel összefüggésben a BH2007.229. számú határozatban foglaltakra is, mely szerint az elévülés megszakítására csak a sikeresen érvényesített kereset vagy fizetési meghagyás alkalmas és a logika szabályai szerint a sikeres érvényesítés a felperes keresetének részben vagy egészben helyt adó ítélet lehet.

[39] A fentiek alapján az alperesi álláspont szerint a felperes prémium megfizetése iránti követelésének 3 éves elévülési ideje 2012. december 21. napjától kezdődő, a régi Mt. 11. § (1) és (4) bekezdése szerint újrakezdődött. Az elévülési idő a legelső per folyamatban léte alatt 2015. december 21. napján letelt. A per folyamatban léte alatt az elévülés nyugodott, mivel a folyamatban lévő peres eljárás az igény érvényesítése szempontjából menthető indokot képező akadályt jelent. Hivatkozott a régi Mt. 11. § (3) bekezdésére, mely szerint az akadály megszűnésétől számított 6 hónapon belül az igény érvényesíthető akkor is, ha az elévülési idő már eltelt vagy 6 hónapnál kevesebb van hátra. Miután a Kúria az Mfv.II.10.325/2018/13. sorszám alatti keresetet elutasító ítéletét 2018. november 28. napján meghozta és ekkorra a 3 éves elévülési idő már eltelt, a felperes 6 hónapon belül, azaz 2019. május 28. napjáig indíthatott volna peres eljárást. Mivel ezt a határidőt a felperes elmulasztotta, így a 6 hónapos jogvesztő határidő elteltét követően a felperes követelése elévült. E körben hivatkozott a BDT2009.2095. szám alatti döntésre, mely szerint az elévülés szempontjából releváns igényérvényesítésnek csak a bíróság előtti perindítás fogadható el, az igénybejelentés és a követeléssel összefüggő levelezés ilyennek nem minősül. Az elévülési idő letelte miatt a jogvesztő határidő nyugvására és félbeszakadására már nincs jogi lehetőség, de a fent hivatkozott 6 hónapos időtartam alatt semmilyen igényérvényesítéssel kapcsolatos cselekményt nem is végzett.

[40] A felperes fellebbezésére az alperes ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását és az alperesi fellebbezésnek való helyt adását kérte. Alaptalannak tartotta ebben a felperesnek azt a hivatkozását, hogy a keresetlevél F/26. számú mellékletét képező költségjegyzéke alapján 12 798 849 forint összegű ügyvédi munkadíj iránti igényét annak 2%-át kitevő összegre mérsékelte a törvényszék, ugyanakkor a fellebbezésében 3 000 000 forint + áfa összegű perköltség megítélése iránt terjesztett elő kérelmet. Az elsőfokú bíróság részletes és helytálló indokolását adta annak a döntésének, hogy milyen indokokkal került sor a perköltség összegének mérséklésére. Alaptalannak tartotta a felperes hivatkozását a Debreceni Törvényszék előtt 9.M.70.265/2020. szám alatt indult eljárásban megállapított perköltségek összegére, figyelemmel arra, hogy ott nem csatolta be hivatkozása ellenére az ügyvédi munkadíjat tartalmazó megbízási szerződését, amely teljes mértékben önhibának tekinthető a felperesi oldalon, így a bíróság csak az általános szabályok szerint tudta a perköltség mértékét megállapítani, de a Debreceni Ítéltábla előtt folyamatban volt másodfokú eljárásban sem kérte annak ettől eltérő mértékben való megállapítását. Mindezek alapján a felperes ezt az ott megítélt perköltséget alappal nem sérelmezheti.

[41] Részletesen kifejtette az alperes azt is, hogy a jelen peres eljárást megelőző semmilyen másik peres eljárással kapcsolatban felmerült költség nem minősülhet perköltségnek, így annak megtérítésére jogszerűen nem is kötelezhető az alperes. Vitatta a felperesnek azt a hivatkozását, hogy a jogi képviselő ügyismerete és szaktudása vezetett arra, hogy csupán jogkérdés eldöntésére volt szükség, hiszen a felperesi hivatkozással ellentétben az egyetlen tárgyaláson történő elbírálatóság a jogvita jellegéből adódott, melyhez természetesen hozzájárult az alperesi képviselő Pp. 3. § és 4. §-ban foglalt alapelvnek megfelelő pervitele is. A Kúria Mfv.II.10.325/2018/13. számú ítéletében a felperes által fizetendő perköltség összege viszonyítási alapként nem vehető figyelembe, a jelen peres eljárásban a bíróságnak nem feladata a megfizetett perköltség összegének kompenzálása vagy annak megkísérlése. Megalapozatlanul tartotta a felperesen kívüli, további ügyfelek ügyeiben kifejtett ügyvédi tevékenység óraszámára hivatkozását is a felperesnek, ugyanis az jelen perben semmilyen jelentőséggel nem bír. A hivatkozott 105 óra 20 perc óramennyiség súlyos mértékben eltúlzott, a keresetlevél lényeges tartalma és annak mellékletei a korábbi peres eljárás során ismert volt, így azok megismerésére, felderítésére minimális időtartam vehető figyelembe. A két jogi képviselő tárgyaláson való jelenléte és erre tekintettel a duplán felszámított ügyvédi munkadíj alaptalan és nem indokolt, a tárgyaláson megtett nyilatkozatokat egyetlen jogi képviselő is bizonyosan megfelelően megtehetné volna. A 10 oldal összefoglaló elkészítése nem volt indokolt, a hivatkozott üzemanyagköltség pedig nem tartozhat a felperes által kért ügyvédi munkadíjba. Eltúlzottnak tartotta a felperesnek a 28 481 forint + áfa ügyvédi munkaóra vezető számítását, és vitatta azt a hivatkozást is, hogy a felperes „kénytelen volt” jogi képviseletet igénybe venni. Külön kiemelte, hogy a csatolt ügyvédi megbízási szerződés módosítása szerint a 3 000 000 forint ügyvédi munkadíj a megelőző eljárásban felmerült költségek megfizetését is tartalmazta, míg az alperes a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Ítéltábla korábbi ítéleteiben megítélt perköltséget maradéktalanul megfizette a felperes javára.

[42] A felperes a tárgyaláson pontosított fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó részét leszámítva, annak helybenhagyását kérte. Ellenkérelmében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a követelés elévülésével kapcsolatosan helytálló megállapításra jutott, melynek lényege szerint az elévülést a keresetet elutasító

érdemi döntés is megszakítja. Az elévülés bíróság előtti érvényesítés okán történő megszakadásának egyetlen jogszabályi feltétele, hogy a bíróság az igényt érdemben bírálja el, azaz ne kerüljön sor a keresetlevél régi Pp. fogalma szerint idézés kibocsátása nélküli elutasítására vagy a per megszüntetésére. Kifejtette bírói döntésekre hivatkozással, hogy az elévülést az érdemi döntés szakítja meg, tekintet nélkül arra, hogy az a keresetnek helyt ad vagy azt elutasítja. Mindezzel összefüggésben az alperesnek az elévülés nyugvásával kapcsolatban kifejtett fellebbezési érvelését megalapozatlannak tartotta.

[43] A felperes és az alperes fellebbezése is megalapozatlan.

[44] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek keretei között bírálta el a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján, ugyanis az elsőfokú ítélet kötelező és mérlegelhető hatályon kívül helyezésére okot nem talált [Pp. 370. § (2), (3) bekezdés] és az elsőfokú bíróságtól eltérő anyagi pervezetést sem tartott indokoltnak [Pp. 370. § (4) bekezdés].

[45] Az ítéltábla először az alperesnek az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben vitató fellebbezését vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel és abból megalapozott, helytálló jogkövetkeztetést vont le, mellyel az ítéltábla mindenben egyetértett, így csupán a fellebbezés alapján az alábbiakra mutat rá.

[46] Az alperes a fellebbezésében a régi Mt. 11. § (1)-(4) bekezdéseinek és a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértését állította és továbbra is a felperesi követelés elévülésére hivatkozott, a Kúria joggyakorlatára hivatkozással. Az alperes által felhívott eseti döntések azonban az ítéltábla álláspontja szerint nem vonatkoztathatóak a perbeli esetre, mert azok alapját olyan eljárások képezték, amelyekben az fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult és később a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül utasították el az eljárás bíróságok.

[47] Az alperes a BH2007.7.229. szám alatti eseti döntésből kiragadta a következő részt: „...fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmei nem szakították meg az elévülést, mert arra csak a sikeresen érvényesített kereset (fizetési meghagyás) alkalmas”. Ezzel szemben a BH rezüméje szerint: „Nem szakítja meg az elévülést a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem, ha azt a bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasítja”, azaz még a kezdeti szakában megakadt az eljárás.

[48] A BH2017.51. sz. eseti döntés értelmében a keresetlevél előterjesztése csak abban az esetben alkalmas az elévülés megszakadásának jogkövetkezménye kiváltására, ha annak alapján, az elévüléssel érintett követelés tárgyában, a célzott eljárás ténylegesen megindul és abban a bíróság érdemi döntést hoz. Az indokolás szerint a követelés bírósági úton történő érvényesítése egy folyamatot jelent, ami a keresetlevél előterjesztésétől, a

keresetlevél alapján tett intézkedéseken keresztül, a tárgyaláson át az érdemi elbírálásig tart. Egy a hiánypótlás ellenére idézés kibocsátására sem alkalmas keresetlevél nem alkalmas az eljárás megindítására, ilyen módon a követelés érvényesítésére.

[49] Egyik jogeset sem szól tehát arról az esetről, amikor a bírósági igényérvényesítés során ugyan hoznak érdemi határozatot, de az a követelés elutasításáról rendelkezik.

[50] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az az alperes által sem volt vitatott, hogy az „első per” – mely a Kúria hatályon kívül helyező és a keresetet elutasító döntésével zárult – megindítása megszakította az elévülést 2012-ben, csupán arra hivatkozott, hogy a Kúria ítéletének meghozatalakor nem kezdődött újra az elévülés ideje, hanem addig mindössze nyugodott, amelyet követően már csak 6 hónap jogvesztő határidő állt rendelkezésre az igény érvényesítésére.

[51] A régi Mt. 11. § (4) bekezdéséből azonban, mely szerint „az elévülés megszakítását előidéző eljárás jogerős befejezése után az elévülési idő újra kezdődik”, nem következik olyan szűkítő értelmezés, hogy csak a követelésnek egészben vagy részben helytadó érdemi döntést követően kezdődik újra az elévülés, azaz az érdemi döntés feltételül szabása az elévülés megszakadásához nem jelenti egyben a sikeres igényérvényesítés megkövetelését is. Ilyen értelmezés ellentétes lenne a rendelkezés céljával is.

[52] Az ítéltábla szerint a lényeg az, hogy a jogosult végigvigye a követelését egészen a bíróság érdemi döntésének meghozataláig, amely esetben az érdemi döntést követően az elévülés ideje újra kezdődik, ami a keresetindítás elévülést megszakító hatásából adódik, ez akkor manifesztálódik.

[53] Ellenkező esetben, ha a bíróság előtti igényérvényesítés érdemi döntés nélkül zárul, mert a jogosult „eltekint” attól (eláll a keresettől, a per szünetelés folytán megszűnik, a felek közösen kéri a per megszüntetését, a félbeszakadt perbe a jogutódot nem vonja be stb.), nem kezdődik újra az elévülés az eljárás jogerős befejezését követően. Ebben az esetben a keresetlevél beadásához fűződő jogi hatályok – így az elévülést megszakító hatás – elenyésznek és úgy kell tekinteni, mintha az elévülés meg sem szakadt volna. A per folyamatban léte alatt nyilvánvalóan nem lehet ugyanazt a követelést egy másik eljárásban érvényesíteni, tehát menthető ok áll fenn, így abban az esetben, ha a bírósági eljárás érdemi döntés nélkül fejeződik be, az elévülés nyugszik az 1959-es Ptk. 326. § (2) bekezdése értelmében (BDT2017.3718.).

[54] Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a BDT2021.4425. szám alatt közzétett döntésre is, ami már szintén kimondta, hogy ha a bírósági eljárás érdemi döntés nélkül fejeződik be, az elévülés nyugszik. A keresetlevél előterjesztése tehát csak abban az esetben alkalmas az elévülés megszakadása jogkövetkezményének kiváltására, ha

annak alapján az elévüléssel érintett követelés tárgyában a célzott eljárás ténylegesen megindult és abban a bíróság érdemi döntést hoz.

[55] A jogvita és a fellebbezés eldöntése szempontjából kizárólag annak a kérdésnek van jelentősége, hogy a keresetet elutasító jogerős ítéletet mint érdemi döntést követően az elévülés ideje újra kezdődik-e vagy az elévülés addig csak nyugszik. Az ítéltábla szerint a kialakult bírói gyakorlat tükrében is a válasz egyértelműen az előbbi, a keresetet elutasító döntés ugyanis az elévülést megszakítja.

[56] Mindezek alapján az ítéltábla miután egyetértett az elsőfokú bíróság okszerű következtetésével, nem volt jelentősége a fellebbezés további részében kifejtetteknek, ami az elévülés nyugvása utáni releváns igényérvényesítési lehetőségekre és a hathónapos jogvesztő határidő jogi természetére utalt.

[57] Az ítéltábla megalapozatlannak tartotta a perköltség vonatkozásában előterjesztett felperesi fellebbezést is alábbiak szerint:

Ebben a vonatkozásban is egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokkal és megállapította, hogy annak meghatározásakor figyelembe vette a felperes által hivatkozott pertárgyértéken és a beadványok, tárgyalások számán kívül a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységet és a jogvita bonyolultságát is.

[58] Az ítéltábla elsődlegesen azt hangsúlyozza, hogy a felperesi állítással szemben a Debreceni Ítéltábla 2022. június 22. napján kelt ítéletét követően a perbeli ügy megítélésében nem következett be jogszabályi változás, különös tekintettel arra, hogy a régi Mt. alapján kellett a jogvitát megítélni és a joggyakorlatváltozás körében is mindössze a 6/2022 Jogegységi határozat jelentett újdonságot, így az előzményi per alapján a jelen perképviselő már különösebb nehézséget nem jelenthetett.

[59] Az ítéltábla teljességgel megalapozatlannak tartotta a felperesnek mindennemű hivatkozását arra, hogy három, összesen több mint tíz évig tartó eljárásban igyekezett az igényét érvényesíteni, mert ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt, a Pp. 80. §-ának helyes értelmezésével csak az adott jogvitával kapcsolódó költség tartozik a perköltség fogalmába. Emellett egyetértett az ítéltábla azzal az indokolással is, hogy a korábbi ítéletekben a perköltséggel kapcsolatban született döntések ítélt dolognak minősülnek, azt semmissé tenni, felülbíráni nem lehet. Ebből következően az az érvelés, hogy 2011. május 18-tól, több mint 10 évig 29 jogász dolgozott összesen 1451 munkaórát (a jelen perben 105 óra 20 percet), mely idő alatt többnyire nem is a felperest érintő 14 ítélet született, teljességgel irreleváns, különös tekintettel arra, hogy a Kúria előtt befejeződött legelső perben a felperes perlése sikertelen volt, pervesztes félnek minősült. Az ítéltábla megjegyzi azt is, hogy a felperes és az őt képviselő ügyvéd a korábbi, jelen per előzményeként indított perben maga döntött úgy, hogy nem egyszerre érvényesíti a teljes 20 190 000 forintos igényét, hanem külön eljárásban, mellyel saját magának okozott többletköltséget. Az előzményi perben a

jelen fellebbezésben kifogásolt perköltség tekintetében akkor megbízási szerződést nem csatolt, a megítélt perköltség így csak az IM rendelet általános szabályaihoz igazodhatott, amit fellebbezésben sem kifogásolt.

[60] Nem értelmezhető a felperesnek a Kúria végzésében megállapított felperest terhelő 1 700 000 forintos perköltségre való hivatkozása sem, az a döntés a jelen perben eljáró bíróságot semmiben nem köti, annak precedens ereje nincs, hiszen a perköltségről minden ügyben egyedi mérlegeléssel kell határozni. Emellett nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy abban az eljárásban a Kúria a felülvizsgálati kérelem eredményeként állapította meg a felperes által fizetendő perköltséget, melyben az első- másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült együttes perköltséget állapított meg a Kúria egy közel 6 éves per végén.

[61] Szintén nem értelmezhető a felperesnek az az érvelése, hogy 12 798 849 forintban előterjesztett perköltségéhez viszonyítja az elsőfokú bíróság által megállapított perköltséget, különösen hogy az egyrészt tartalma szerint a fentebb említett valamennyi peres eljárást magában foglalja, másrészt csak a perben csatolt megbízási szerződésmódosítás alapján kéri a fellebbezése szerint a 3 000 000 forint + áfa megbízási díjat.

[62] Alaptalannak és jelentősen eltúlzottnak találta az ítéltábla a jelen perrel elszámolni kívánt 105 óra 20 perc munkaórát, egyetértve azzal az alperesi érveléssel, hogy a keresetlevél tényállása, jogállítása és jogi érvelése az előzményi perrel szinte teljesen egyező volt, a csatolt mellékleteket nem a jogi képviselőnek kellett megalkotni, hiszen azok a korábbi ügyekben, részben nem a felperest érintő ítéletek voltak, a fellebbezésben hivatkozott 10 oldalas összefoglaló anyag elkészítésére felhívást nem kapott, az a perben becsatolva nem lett. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a tárgyaláson való megjelenéssel kapcsolatban külön költségfelszámítással nem élt, ebben a körben igazolást nem terjesztett elő és teljességgel indokolatlan 2 jogi képviselő megjelenésével 2x5 óra utazási költséget is generálni.

[63] A jogerős előzményi per alapján a jogvita nem volt bonyolultnak sem mondható, annak ezért szakmai nehézsége sem volt és különösebb előkészítő munkát sem igényelt.

[64] Mindezek alapján az ítéltábla az eredménytelen fellebbezések tükrében az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokai mentén – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[65] Az ítéltábla a perköltség felől a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján határozott. A felperes fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott 304 800 forint perköltség felemelését kérte 3 000 000+áfa, azaz 3 810 000 forintra, így a fellebbezéssel vitatott értéket a kettő különbözete adja, ami a felperesi fellebbezésben foglaltakkal ellentétben 3 505 200 forint. Miután a felperes eredménytelenül fellebbezett, pervesztes lett, így ez alapján az alperesnek tartozna perköltség fizetéssel. Az alperes ugyanakkor

eredménytelenül fellebbezett a per főtárgya vonatkozásában, melyben a fellebbezéssel vitatott érték 4 800 000 forint. Mindkét peres fél a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés rendelkezései szerint kérte a perköltsége megállapítását a 4/A. § szerint általános forgalmi adóval növelten, így a felperes által fizetendő összeg 87 630 forint + áfa, azaz 111 290 forint lenne, míg az alperes által fizetendő 120 000 forint + áfa, azaz 152 400 forint. Az ítéltábla a fentiek alapján a keresztbefizetést elkerülendő a nagyobb részben pervesztes alperest kötelezte a felperes javára a kettő különbözeteként 41 110 forint perköltség megfizetésére.

[66] A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pont alapján az eljárásban a feleket tárgyi költségfeljegyzési jog illette meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdés és a 46. § (1) bekezdés szerint 280 416 forint feljegyzett fellebbezési illetéket a Pp. 101. § (1) bekezdés és a 102. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a felperes, míg 384 000 forint feljegyzett illetéket az alperes köteles megfizetni.

[67] Az ítéltábla tájékoztatja a feleket, hogy az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ban megállapított Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé. Az alperes, mint fizetésre kötelezett az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként köteles eleget tenni a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Debrecen, 2024. február 20.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Tass Edina s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró